Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

www.defmin.fi

Teollinen yhteistyö puolustushankinnoissa

Sisällys

1 Johdanto....1
2 Teollinen yhteistyö muuttuneessa säädösympäristössä....2
3 Sotilaallinen huoltovarmuus ja teollinen yhteistyö....3
4 Teollisen yhteistyön määrä ja laatu....6
5 Teollisen yhteistyön järjestäminen puolustushallinnossa....8
6 Lopuksi....9

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Kannen kuva ja taitto: Tiina Takala/puolustusministeriö

ISBN: 978-951-25-2896-7 (pdf)
ISBN: 978-951-25-2900-1 (print)

www.defmin.fi

TEOLLINEN YHTEISTYÖ PUOLUSTUSHANKINNOISSA

1 Johdanto

Puolustushankinnoissa ostajataho on perinteisesti asettanut arvoltaan merkittäviin hankintoihin ns. kompensaatioehdon silloin, kun hankinta on tehty ulkomaiselta toimittajalta. Kompensaatiosta on aiemmin käytetty termiä vastakaupat[1)], mutta nykyisin Suomessa käytetään nimitystä ”teollinen yhteistyö” (engl. industrial participation), koska toiminnan painopisteenä on suomalaisen puolustusteollisuuden yhteistyö ulkomaisen toimittajan kanssa erityisesti kriittisen teknologian saatavuuden turvaamiseksi kaikissa olosuhteissa.

Tänä päivänä edelleen niin Euroopassa kuin erityisesti muualla moniin suuriin puolustushankintoihin sisältyy vastakauppoja/teollista yhteistyötä koskeva ehto. Myyjäkandidaateille hyvän kokonaistarjouksen tärkeänä elementtinä järjestelmän suorituskyvyn ja kustannusten ohella on usein vastakauppoja koskeva osuus. Globaalissa ympäristössä vastakaupat suurissa puolustushankinnoissa ovat yleinen sopimusten edellytys ja enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Niiden muoto, tavoitteet ja toteuttamistavat vaihtelevat huomattavasti.

Suomessa ennen julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) voimaantuloa edellytettiin puolustushankinnoissa teollista yhteistyötä lähtökohtaisesti silloin, kun ulkomaisen hankinnan arvo ylitti 10 miljoonaa euroa. Lain voimaantulon jälkeen käytäntö on muuttunut ja ehtoa ei ole enää sisällytetty automaattisesti em. hankintoihin. Tätä nykyä teollisen yhteistyön velvoitteen asettaminen perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan.

1 Esim. Hornet-hankinnan yhteydessä.

2 Teollinen yhteistyö muuttuneessa säädösympäristössä

Puolustushankintoja säännellään julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (”PUTU-laki”), joka tuli voimaan 1.1.2012. Laissa määritellään ne menettelyvaatimukset joita tulee noudattaa, kun hankitaan puolustus- tai turvallisuusalan tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita. Lailla on pantu täytäntöön EU:n puolustus- ja turvallisuushankintadirektiivi 2009/81/EY (”PUTU-direktiivi”).

Edellä mainitut laki ja direktiivi eivät sisällä teollista yhteistyötä koskevia säännöksiä. Työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamat Suomen puolustustarvikehankintoja koskevat teollisen yhteistyön säännöt tulivat voimaan 1.1.2012[2)]. Näissä on huomioitu voimassa oleva EU-lainsäädäntö. Laintasoista sääntelyä teollisesta yhteistyötä ei Suomessa ole ollut voimassa myöskään 1.1.2012 edeltävänä aikana. Uusia teollisen yhteistyön sopimuksia ei ole vielä tehty PUTU-direktiivin voimaantulon jälkeen. Nyt toimeenpanovaiheessa oleviin sopimuksiin sovelletaan Suomen puolustusvälinehankintoja koskevia kompensaatiosääntöjä vuodelta 2002.

Vuoden 2012 säännöissä määritetään teollisen yhteistyön periaatteet, tavoitteet, yhteistyön alueet sekä yhteistyön kohteeksi kelpaavat liiketoimet ja niiden hyvitysarvon määrittäminen. Lisäksi säännöissä selvitetään teollisen yhteistyön sopimuksen toimeenpanoon liittyviä käytännön asioita, kuten tarvittavien tietojen toimittamista kompensaatiotoimikunnalle ja hakemusten käsittelyä koskevia menettelyjä.

PUTU-direktiivin tavoitteena on ollut tuoda alan hankinnat avoimen kilpailun piiriin. Direktiivin voimaantulon myötä jäsenvaltioilla on velvollisuus kilpailuttaa puolustus- ja turvallisuushankintansa direktiivissä määritellyllä tavalla, kun hankinnan ennakoitu arvo ylittää direktiivin kynnysarvon[3)]. Direktiivin määräyksistä voidaan poiketa vain silloin, jos jokin siinä määritellyistä poikkeusperusteista soveltuu hankintaan, tai jos jäsenvaltio vetoaa Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen (SEUT) 346 artiklaan. SEUT 346 artikla on EU:n perussopimuksen poikkeusartikla, jonka nojalla jäsenvaltio voi jättää soveltamatta perussopimuksen määräyksiä, jos jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen suojelu tätä edellyttää.

2 Suomen puolustustarvikehankintoja koskevat teollisen yhteistyön säännöt (TEM, 1.1.2012 ja tarkennus 25.4.2013).

3 Tavarat ja palvelut 418 000 €, rakennusurakat 5 225 000 €.

Keskeisten turvallisuusetujensa turvaamiseksi jäsenvaltiolla on tarvittaessa oikeus vedota SEUT 346 artiklaan ja toteuttaa valtion turvallisuuden kannalta keskeiset puolustushankintansa noudattamatta PUTU-direktiivin määräyksiä. Tällaisissa hankinnoissa voidaan edelleenkin asettaa teollisen yhteistyön velvoite, mikäli valtion keskeiset turvallisuusedut sitä edellyttävät. Velvoitteen asettamista koskeva harkinta on aina tapauskohtaista ja perusteiden on täytettävä SEUT 346 artiklan soveltamisen edellytykset.

Euroopan komission tehtävänä on valvoa julkisia hankintoja koskevan EU-sääntelyn noudattamista. Sen antaman epävirallisen tulkintaohjeen[4] mukaan PUTU-direktiivi ei voi sallia tai ylipäätänsä säännellä vastakauppoja. Taustalla on näkemys siitä, että vastakaupat ovat luonteeltaan syrjiviä ja EU:n sisämarkkinalainsäädännön sekä perussopimusten keskeisten periaatteiden vastaisia, koska niihin on sisäänrakennettuna hankintayksikön kotimaisen teollisuuden suosiminen[5]. Tämän kaltaisten mekanismien käyttö on komission mukaan mahdollista vain niissä tapauksissa, joissa jokin perussopimuksen poikkeuksista soveltuu kyseessä olevaan tilanteeseen.

3 Sotilaallinen huoltovarmuus ja teollinen yhteistyö

Huoltovarmuus määritellään Suomessa laissa huoltovarmuuden turvaamisesta[6]. Huoltovarmuudella tarkoitetaan väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömän kriittisen tuotannon, palvelujen ja infrastruktuurin turvaamista vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Laissa säädetään myös huoltovarmuuden keskeisistä lähtökohdista, organisoinnista ja rahoituksesta. Tämän lisäksi valtioneuvosto asettaa huoltovarmuudelle yleiset tavoitteet, joissa määritellään varautumisen taso ottaen huomioon väestön ja välttämättömän talouselämän sekä maanpuolustuksen vähimmäistarpeet[7].

4 Komission v. 2011 julkaisema PUTU-direktiivin soveltamista ja vastakauppoja koskeva ohjeasiakirja (’Guidance Note on Offsets’).

5 Komission ohella vastaavaa näkemystä ovat edustaneet Euroopan parlamentti sekä ns. isot eurooppalaiset puolustusteollisuuden tuottajamaat (mm. Saksa, Italia, Iso-Britannia ja Ranska).

6 Laki huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992).

7 Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (857/2013).

Sotilaallisella huoltovarmuudella tarkoitetaan Puolustusvoimien toimintakyvyn kannalta välttämättömien resurssien ja niihin liittyvien teknisten järjestelmien, ylläpidon ja huollon turvaamista poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien häiriöiden varalta. Sotilaallisella huoltovarmuudella turvataan Puolustusvoimien kriittisten järjestelmien toimintakyky myös yhteiskunnan häiriötilanteissa.

Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta[8)] määrittää kansallisen puolustuksen kannalta keskeisten suorituskykyjen

rakentamiseen ja ylläpitoon vaadittavan teknologisen ja teollisen kyvyn ja osaamisen. Päätöksen mukaan elinvoimainen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen kotimainen puolustusteollisuus on merkitykseltään keskeinen ja osana kokonaismaanpuolustusta tärkeä monen Puolustusvoimien asejärjestelmän ylläpidossa niin normaalioloissa kuin sodan aikana. Puolustusteollisuus on monilla tavoin integroitu osaksi Suomen puolustusjärjestelmää.

Pienenä maana Suomi on riippuvainen kilpailukykyisten puolustustarvikkeiden hankinnasta ja saatavuudesta globaaleilta markkinoilta ja monet keskeiset asejärjestelmät ostetaan ulkomailta. Suomella täytyy kuitenkin itsellään olla tarvittava teollinen ja teknologinen osaaminen kriittisten järjestelmien ylläpitämiseksi ja muokkaamiseksi, jotta niiden itsenäinen käyttö voidaan taata kaikissa olosuhteissa. Pääosin tämä osaaminen on kotimaisessa puolustusteollisuudessa ja sitä tulee tukea ja täydentää uusien järjestelmien hankinnan yhteydessä pitkäaikaisten yhteistyöjärjestelyjen avulla. Ostajana Puolustusvoimien on pyrittävä huolehtimaan siitä, että tarvittava integraatio- ja ylläpito-osaaminen siirtyy kotimaiselle teollisuudelle mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Edellä mainitun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti tulee varmistaa, että Suomessa säilyy tarvittava kriittisten teknologioiden osaaminen. Kriittisiä ovat teknologiat, joilla on erityisen suuri merkitys puolustusjärjestelmän suorituskykyihin tai jotka ovat kansallisen turvallisuuden kannalta salassa pidettäviä.

Päätöksessä on tunnistettu kriittisiksi teknologia-alueiksi seuraavat:

1) Johtamisen ja verkostotoiminnan sekä tiedustelun, valvonnan ja maalittamistuen teknologiat
2) Materiaali- ja rakenneteknologiat
3) Moniteknologisten järjestelmien sekä järjestelmähallinnan teknologiat
4) Bioteknologiat ja kemian teknologiat

8 Annettu 7.4.2016.

Näiden alueiden osalta tulee varmistaa, että Suomessa säilyy tarvittava teknologinen osaaminen, järjestelmien elinjakson hallinta, tuotanto, tutkimus ja kehitys, suunnittelu, integraatio- huolto-, ylläpito- sekä vauriokorjauskyky kaikissa oloissa.

Periaatepäätöksessä määritetään myös useita keinoja, joilla edellä mainittujen kriittisten teknologia-alueiden hallinta ja osaaminen säilytetään. Yksi näistä on teollinen yhteistyö.

3.1 Suora ja epäsuora teollinen yhteistyö

Teollinen yhteistyö on osa kriittisten teknologioiden turvaamista ja kytkeytyy Suomessa tiiviisti itse teknologioihin sekä niihin liittyvään osaamiseen. Teollinen yhteistyö voi olla luonteeltaan suoraa tai epäsuoraa. Suorasta yhteistyöstä on kyse silloin, kun ulkomaisen ja kotimaisen teollisuuden yhteistyö liittyy hankittavaan järjestelmään; yhteistyöllä voidaan varmistaa, että hankinnan kohteena olevaan puolustustarvikkeeseen liittyvä huoltovarmuuskriittinen teknologia ja osaaminen ovat puolustusvoimien käytössä myös kriisin aikana ja siihen verrattavissa poikkeusoloissa.

Teollisen yhteistyön sääntöjen (2012) mukaan suoran yhteistyön kohteena on Suomen puolustus- ja turvallisuusteollisuuden täysipainoinen osallistuminen hankittavan puolustustarvikkeen osavalmistukseen, kokoonpanoon, integrointiin, testaukseen tai kehittämiseen yms., jotta puolustus- ja turvallisuusteollisuus saa käyttöönsä hankittavan puolustustarvikkeen huoltoa, kunnossapitoa ja jatkokehittämistä varten huoltovarmuuden kannalta välttämättömäksi katsottavan osaamisen.

Epäsuora teollinen yhteistyö on kyseessä silloin, kun yhteistyön kohteena on valtion keskeisten turvallisuusetujen kannalta tärkeän teknologian ja osaamisen siirto Suomen puolustus- ja turvallisuusteollisuudelle esimerkiksi tuotannollisen tai teknologisen yhteistyön muodossa. Tällöin erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, miten osaaminen ja/tai teknologia liittyy Suomen puolustuksen kannalta ns. kriittisiin suorituskykyihin ja niiden turvaamiseen tarvittavan teknologisen ja teollisen perustan turvaamiseen[9)]. Epäsuora teollinen yhteistyö kohdistuu edellä mainituille kriittisille teknologia-alueille. Vain erityisestä syystä se voi kohdistua jollekin muulle alueelle, mutta myös tällöin yhteistyön avulla turvataan valtion keskeisiä turvallisuusintressejä. Lisäksi kaksikäyttötuotteita ja huoltovarmuuden kannalta kriittisiä tuotteita tai järjestelmiä

9 Ks. erityisesti em. valtioneuvoston periaatepäätös.

valmistavat yritykset voidaan harkinnan mukaan hyväksyä osaksi epäsuoraa teollista yhteistyötä.

Teollisen yhteistyön ei siis välttämättä tarvitse kohdistua suoraan hankittavaan puolustustarvikkeeseen. Ostajana Suomen on kuitenkin pystyttävä varmistumaan, että se saa hankinnan myötä kotimaahan riittävän osaamisen, jotta hankittua järjestelmää pystytään käyttämään, ylläpitämään sekä tarvittaessa muokkaamaan koko sen elinjakson ajan kaikissa olosuhteissa. Olennaista on osoittaa selkeästi, että teollisen yhteistyön toimen avulla turvataan valtion keskeisiä turvallisuusetuja. Arvioitaessa em. edellytyksen täyttymistä, tulee hankintayksikön pystyä määrittämään, mistä keskeisen turvallisuusedun turvaamisesta on kyse, ja miten tehtävä toimi tätä turvaa.

Teollisen yhteistyön järjestelyyn liittyy pääsääntöisesti velvoite allekirjoittaa kotimaisen toimijan kanssa sotatalous- ja/tai kumppanuussopimus, jolla varmistetaan kotimaahan luodun kyvyn saatavuus Puolustusvoimille myös poikkeusoloissa. Puolustusvoimien logistiikkalaitos vastaa em. sopimusten tekemisestä ja hallinnoinnista.

4 Teollisen yhteistyön määrä ja laatu

Teollisen yhteistyön velvoitteen tarpeellisuus ja laajuus arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Perusteiden on täytettävä SEUT 346 artiklan edellytykset valtion keskeisten turvallisuusetujen turvaamisesta. Kyseessä on kokonaisarvio, jossa lähtökohtana on sotilaallisen huoltovarmuuden sekä kriittisen teknologian saatavuuden ja siihen liittyvän osaamisen turvaaminen. Arvioinnissa ratkaisevaa ei ole rahallinen arvo tai prosenttiosuus hankintahinnasta. Velvoitteen kokonaismäärä ja sisältö täsmentyvät hankintaneuvottelujen aikana.

Kokonaisarvioon teollisen yhteistyön määrästä ja laadusta vaikuttaa myös muut käytettävissä olevat keinot sotilaallisen huoltovarmuuden ja itsenäisen käytön turvaamiseksi. Esimerkiksi tarjouspyynnössä asetettavien, järjestelmän huoltoa ja/tai ylläpitoa koskevien vaatimusten avulla voidaan myös osittain turvata itsenäistä toimintakykyä. Samoin tutkimus- ja teknologiayhteistyö voi olla tarkoituksenmukainen keino saada tarvittava kriittistä teknologiaa koskeva osaaminen Suomeen.

Huoltovarmuutta koskevat vaatimukset liittyvät usein tietyn palvelun saatavuuteen ja ns. kriittisiin vasteaikoihin. Hankittavan puolustustarvikkeen osalta pyritään esimerkiksi varmistamaan se, että tarvittava vauriokorjauskyky on saatavissa kaikissa olosuhteissa tietyn vasteajan puitteissa. Vaatimukset mitoi-

tetaan kriisiaikojen tarpeet huomioiden ja erityisesti Puolustusvoimien kriittisten järjestelmien suhteen ne voivat olla hyvinkin tiukat.

Huoltovarmuutta koskevat vaatimukset määrittävät usein pitkälti myös käytettävän hankintamenettelyn. Jos vaatimukset ovat tiukat[10], ei tämä mahdollista hankinnan järjestämistä EU:n puolustushankintoja koskevan lainsäädäntökehyksen[11] puitteissa.

Teollisen yhteistyön arvo lasketaan lähtökohtaisesti kertoimella yksi. Voimassa olevien teollisen yhteistyön sääntöjen (2012) mukaan, mikäli kompensaatiotoimikunta katsoo aiheelliseksi, se voi epäsuoran teollisen yhteistyön osalta tietyissä tapauksissa soveltaa liiketoimen arvon määrittelyssä kerrointa 1,5 - 3[12]. Kertoimien käyttö näissä tapauksissa koskee lähinnä valtion turvallisuuden kannalta kriittisillä osaamis- ja teknologia-alueilla toimivien pienten ja keskisuurten puolustus- ja turvallisuusteollisuusalan yritysten kehittymistä ja kansainvälistymistä.

Teollisen yhteistyön esikompensaatiojärjestelyt eivät lähtökohtaisesti ole mahdollisia. Ainoastaan poikkeustapauksissa ja merkittävien hankkeiden kyseessä ollessa voi toimittaja käynnistää kompensaatiotoimet ennen hankintasopimuksen solmimista. Tämä edellyttää kuitenkin sopimusjärjestelyä tarjoajan ja puolustusministeriön välillä. Näissä tapauksissa kompensaatioihin liittyvät toimenpiteet toteutettaisiin toimittajan omalla riskillä eivätkä ne velvoittaisi hankintayksikköä tai toimen kohteena olevaa kotimaista yritystä mihinkään vastasuorituksiin tai takaisinkompensaatioon siinä tapauksessa, että kompensaatiota tarjoava toimittaja ei saisikaan tavoittelemaansa hankintasopimusta. Mahdolliset esikompensaatiot eivät myöskään ole siirrettävissä kolmannelle osapuolelle.

10 Esimerkiksi tietyn huoltopalvelun tulee sijaita maan rajojen sisäpuolella ja palveluntuottajan työtekijöiden tulee täyttää erityiset turvallisuusvaatimukset.

11 PUTU-direktiivi.

12 Ks.tarkempi määritys teollisen yhteistyön säännöt (2012), kohta 5.4. ja 3.1.2 (b).

5 Teollisen yhteistyön järjestäminen puolustushallinnossa

Teollisen yhteistyön tarpeellisuuden arvioinnista vastaavat yhteistyössä hankintayksikkö, pääesikunta sekä puolustusministeriö, viimeksi mainitun ollessa päävastuullisena. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti sotilaallisen huoltovarmuuden ja/tai kriittisen teknologian sekä siihen liittyvän osaamisen turvaamiseen siten, että hankittavan järjestelmän käyttö ja ylläpito voidaan varmistaa kaikissa olosuhteissa.

Teollisen yhteistyön velvoitteen asettamisesta tehdään puolustusministeriön toimesta erillinen päätös. Päätöksen tulee sisältää perusteet velvoitteen asettamiselle sekä tukea materiaalipolitiikan keskeistä tavoitetta sotilaallisen huoltovarmuuden turvaamisesta kaikissa tilanteissa. Lisäksi velvoitteen asettamisella pyritään varmistamaan, että kotimaassa toimiva puolustusteollisuus on integroitu osa Suomen puolustusta ja huoltovarmuutta sekä edistämään kansainvälistä puolustusteollista yhteistyötä.

Teollisen yhteistyön velvoitteen asettamisesta tulee ilmoittaa viimeistään tarjouspyynnön yhteydessä. Puolustushallinnossa velvoitteen tarpeellisuutta tulee kuitenkin lähtökohtaisesti arvioida jo hankinnan valmisteluvaiheessa, osana hankittavan järjestelmän huoltovarmuuden turvaamiseen liittyvää analyysiä ja suunnitelmaa. Tarjouspyynnössä edellytetty teollinen osallistuminen tulisi erityisesti suoran teollisen yhteistyön osalta pyrkiä määrittämään mahdollisimman tarkasti.

Jos hankintaan asetetaan teollisen yhteistyön velvoite, tulee tarjoajan pystyä esittämään uskottava suunnitelma velvoitteen toteuttamiseksi tai muu vaihtoehtoinen malli sotilaallisen huoltovarmuuden ja/tai kriittisen osaamisen turvaamiseksi.

Kun hankinta toteutetaan neuvottelumenettelyssä, myös teollisen yhteistyön sisällöstä on mahdollista neuvotella tarjoajien kanssa. Jo tässä vaiheessa tulee myös tarjoajan huomioida ja pyrkiä näyttämään toteen ehdotetun yhteistyötoimen ja valtion keskeisten turvallisuusetujen välinen yhteys. Teollisen yhteistyön painoarvo hankinnan päätöksentekoperusteena arvioidaan tapauskohtaisesti.

Teollisen yhteistyön sopimus tehdään valitun toimittajan ja puolustusministeriön välillä. Sopimuksessa sovitaan velvoitteen kokonaisarvosta sekä sisällöstä. Sopimuksen liitteissä määritellään hankkeiden tarkempi sisältö. Sopimuksen mahdollisista muutoksista sovitaan samoin kyseisten osapuolten kesken.

Teollisen yhteistyön sopimusten käytännön hallinnoinnista ja seurannasta vastaa työ- ja elinkeinoministeriön alainen kompensaatiotoimikunta[13].

Puolustusvoimien logistiikkalaitos on vastuussa hankitun materiaalin elinjakson käytettävyydestä ja ylläpidon järjestelyistä. Sen rooli erityisesti suoran teollisen yhteistyön valmistelussa on merkittävä. Sillä on tältä osin myös päävastuu yhteistyön tulosten hyödyntämisessä huomioiden erityisesti Pääesikunnan ja puolustusministeriön materiaalipoliittisen ohjauksen.

6 Lopuksi

Huolimatta korkean tason teknologiasta ja osaamisesta Suomen oma puolustusteollinen kapasiteetti on rajallinen ja monet keskeiset asejärjestelmät ostetaan ulkomailta. Suomella täytyy kuitenkin itsellään olla tarvittava teollinen ja teknologinen osaaminen kriittisten järjestelmien ylläpitämiseksi ja muokkaamiseksi, jotta niiden itsenäinen käyttö voidaan taata kaikissa olosuhteissa. Pääosin tämä osaaminen on kotimaisessa puolustusteollisuudessa, joka on monilla tavoin integroitu osaksi Suomen puolustusjärjestelmää. Tämän osaamisen ylläpito ja kehittäminen edellyttää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä erityisesti ulkomaisen puolustusteollisuuden kanssa. Yhtenä keskeisenä toteuttamistapana on teollinen yhteistyö.

Teollisen yhteistyön järjestelyillä turvataan sotilaallista huoltovarmuutta ja kriittisen teknologian saatavuutta kaikissa olosuhteissa. Yhteistyötä voidaan toteuttaa joko suorana tai epäsuorana. Yhteistyön tulee pääsääntöisesti kohdistua Suomen puolustuksen kriittisille teknologia-alueille, jotka ovat määritelty keväällä 2016 julkaistussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta.

Muuttunut säädösympäristö on huomioitu teollisen yhteistyön säännöissä. Nykytilassa yhteistyötä koskeva velvoite voidaan asettaa, SEUT 346 artiklan edellytysten täyttyessä, maan puolustuksen ja turvallisuuden kannalta keskeisissä puolustushankinnoissa. Velvoitteen asettaminen pohjautuu tapauskohtaiseen harkintaan, jossa johtoajatuksena on turvata ja varmistaa Suomen valtion keskeisiä turvallisuusetuja.

13 Tarkemmin toimeenpanosta teollisen yhteistyön säännöissä www.tem.fi/vastakaupat.

www.defmin.fi

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Eteläinen Makasiinikatu 8
PL 31, 00131 HELSINKI
Puhelin: 0295 16001 (vaihde)